

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Asmussen, Peter.; af Peter Asmussen : Det Kongelige Teater sæson 2003/04.

Titel | Title:

Forbrydelse : skuespil

Udgivet år og sted | Publication time and place: Premiere 07.11.2003 Det Kongelige Teater

Fysiske størrelse | Physical extent:

83 bl.

DK

Dette manuskript er ophavsretligt beskyttet, og må kun benyttes til personlig brug. Du må dog også bruge manuskriptet i forbindelse med optagelsesprøve på de danske teaterskoler.

Hvis du vil opføre manuskriptet, skal du have samtykke fra rettighedshaveren. Du kan i den forbindelse kontakte fagorganisationen Danske Dramatikere. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

This manuscript is copyright protected and is only for personal use. However, you may also use the manuscript when applying for enrolment at Danish schools of performing arts

If you want to perform the manuscript, you must have the consent of the copyright holder. In that regard, you can contact the Danish Writers Guild. Always remember to credit the author.

F O R B R Y D E L S E

---

skuespil

af Peter Asmussen

Det Kongelige Teater
Sæson 2003-04

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DRAMATISK BIBLIOTEK
POSTBOKS 2149
1016 KØBENHAVN K
DANMARK

Premiere d. 7. nov. 2003

PERSONER:

MANDEN
KVINDEN

RAFAEL
ERIK
WILLY

JAKOB

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130011920870

I . AKT

Concerto grosso

Tre mænd sidder med front mod publikum. To yngre og en ældre. De to yngre hedder ERIK og WILLY. Den ældre RAFAEL. RAFAEL sidder i midten. I baggrunden står MANDEN og KVINDEN.

MANDEN:

Vi kommer ingen vegne. Lad os gå videre.

RAFAEL:

Skal jeg sige noget?

MANDEN:

Hvorfor skulle De sige noget?

RAFAEL:

Hvorfor skulle jeg ikke?

MANDEN:

Fortæl mig hvad De havde foretaget Dem i løbet af dagen?

RAFAEL:

Det har jeg forklaret.

MANDEN:

Fortæl mig hvad De foretog Dem i løbet af dagen?

RAFAEL:

Om morgenen tog jeg til Sydhavn.

MANDEN:

Om morgenen hvilken dag?

RAFAEL:

Vil De have datoen? Jeg husker ikke datoen.

MANDEN:

Den 24/12. Hvilken dag er den 24/12?

RAFAEL:

Nåh var det det. Juleaften. Om morgenen juleaften tog jeg til Sydhavn.

MANDEN:

Hvad skulle De?

RAFAEL:

Den 24/12?

MANDEN:

Juleaften.

RAFAEL:

Om dagen? Juleaften om dagen?

MANDEN:

Vil De forklare os hvad de skulle den 24/12, juleaften om morgenen?

RAFAEL:

Besøge en veninde.

RAFAEL:

Råkallen st. Tog bussen.

MANDEN:

Var hun hjemme?

RAFAEL:

Altid. Hun er altid hjemme. Skal jeg også forklare det?

MANDEN:

De skal forklare alt.

RAFAEL:

Hun faldt ned fra en stige. I chokoladeforretningen. Brækkede halsen. Lam. Altså rullestol. Jeg køber ind. Men aldrig chokolade. Hun har fået noget med chokolade. Der er ting man ikke spørger om. Der er ting man lader hvile under tavshedens støv, ting som man -

MANDEN: nejeste. Det var juleaften.

Hvor længe var De hos hende?

RAFAEL: længst muligt.

Jeg kom klokken seks halvsyv. Med det første tog. Eller det andet. Et af de første. Jeg kan aldrig sove. Jeg tæller tog, hvor andre tæller får. Furet begynder på at...

MANDEN:

Hvor længe blev De?

Til De betegnede Dem selv som karvest, da De tog afsted?

RAFAEL:

Til jeg gik.

MANDEN:

Hvor længe blev De?

RAFAEL:

Klokken et. Tog bussen.

MANDEN:
Indtog De alkohol?

RAFAEL:
Hvad ville De ellers gøre med en rullestol?

MANDEN:
Hvor meget?

RAFAEL:
Meget. Men faldet tog lysten. Fra hende. Det er sikkert heller ikke sjov uden at bevæge sig.

MANDEN:
Hvor meget alkohol?

RAFAEL:
Snaps og bajere. Det var juleaften.

MANDEN:
Hvor mange genstande?

RAFAEL:
Jeg tæller aldrig. Forstår De, hvis man først begynder på at -

MANDEN:
Vil De betegne Dem selv som beruset, da De tog afsted?

RAFAEL:
Det husker jeg ikke.

MANDEN:
Tog De lige hjem?

RAFAEL:

Det ved De jeg ikke gjorde.

MANDEN:

Tog De lige hjem?

RAFAEL:

Hvorfor skal jeg forklare alting igen?

MANDEN:

Jeg vil gerne høre Dem fortælle det én gang til. Tog De lige hjem?

RAFAEL:

Banegården.

MANDEN:

Hvad var klokken på dette tidspunkt?

RAFAEL:

Et seksogtyve.

MANDEN:

Hvorfor tog De til banegården?

RAFAEL:

Fisse. For at finde fisse.

MANDEN:

Fandt De?

RAFAEL:

Fisse? På en måde. Jeg fandt ham.

Peger på ERIK.

MANDEN:

Mødte De Rafael på banegården?

ERIK nikker.

MANDEN:

Brug stemmen. Mødte De Rafael på banegården den 24/12?

RAFAEL:

Juleaften.

ERIK nikker.

RAFAEL:

Manden forstår ikke tegnsprog. Du skal bruge ord. De kan ikke skrive tegnsprog ned. De skriver alting ned. Det er kun ord man kan skrive ned.

ERIK:

Okay.

MANDEN:

Jeg vil være taknemmelig, hvis De kun svarer på spørgsmål stillet til dem.

RAFAEL:

Undskyld.

MANDEN:

Mødte De Rafael på banegården den 24/12?

ERIK nikker.

RAFAEL:

Du skal sige ja. Undskyld.

ERIK:

Ja.

MANDEN:

Hvordan var Deres dag forløbet?

ERIK:

Forløbet?

MANDEN:

Hvad havde De lavet i løbet af dagen?

ERIK:

Gået rundt.

MANDEN:

Alene?

ERIK:

Ja.

MANDEN:

Hvor henne?

ERIK:

Rundt omkring. Hvor jeg bor. Nordhavnen.

MANDEN:

Havde De drukket?

ERIK:

Nej.

MANDEN:

Stoffer?

ERIK:

Nej. ~~Nej, tak.~~

MANDEN:

Så tog De til banegården?

ERIK:

Ja. ~~Ja, tak.~~

MANDEN:

Hvordan kom De til banegården?

ERIK:

Toget.

MANDEN:

Hvornår ankom De til banegården?

ERIK:

Ved det ikke. Klokkeren tolv. Måske. Klokkeren tolv.

MANDEN:

Hvorfor tog De til banegården?

ERIK:

For at finde nogen.

MANDEN:

Fandt De nogen? ~~Nej, tak.~~

ERIK:

Det var for tidligt.

MANDEN:

Hvad skete der så? ~~Der skete ikke? Der skete noget?~~

ERIK:

Jeg blev hængende.

MANDEN:

Hvorfor blev De hængende?

ERIK:

Ingen penge.

MANDEN:

De ventede på kunder?

ERIK:

Kunder?

RAFAEL:

Tyre.

ERIK:

Ja.

MANDEN:

Kom der nogen?

ERIK:

Næh.

MANDEN:

Hvorfor blev De så hængende?

ERIK:

Det ved jeg ikke.

MANDEN:

Der skete noget. Gjorde der ikke? Der skete noget?

ERIK:

Gjorde der?

MANDEN:

De mødte nogen. Hvem mødte De?

ERIK:

Ham.

MANDEN:

Hvem?

ERIK:

Willy.

MANDEN:

Peg på Willy.

ERIK peger på WILLY.

MANDEN:

Kendte De Willy i forvejen?

ERIK nikker.

RAFAEL:

Du skal sige ja.

ERIK:

Ja.

MANDEN:

Hvor kendte De Willy fra?

ERIK:

Det ved jeg ikke.

MANDEN:

De har samme mor, ikke sandt?

ERIK:

Joh.

MANDEN:

Var det så ikke hjemme hos mor I mødte hinanden?

ERIK:

Vi var aldrig hjemme. Ikke samtidig.

MANDEN:

Hvor kendte De så hinanden fra?

ERIK:

Vi mødte hinanden.

MANDEN:

Hvor?

ERIK:

Banegården.

MANDEN:

Vidste De det? At De havde samme mor?

ERIK:

Det er ikke sådan noget man ved. Det skal man have at vide.

MANDEN:

Hvad skete der så?

ERIK:

Skete?

MANDEN:

De mødte Willy?

ERIK:

Ikke noget.

MANDEN:

Var Willy alene?

ERIK ryster på hovedet.

MANDEN: *hva? De har aa?*

Jeg kan ikke høre Dem. Var Willy alene?

ERIK:

Nej.

MANDEN:

Hvem var han sammen med? Hvem var han sammen med?

ERIK: *Måske sagde jeg drengen.*

Drengen.

MANDEN: *drengen for drengen?*

Hvad hed drengen?

ERIK:

Ved det ikke.

MANDEN:

Præsenterede Willy ham ikke for Dem?

ERIK:

Nej.

MANDEN:

Talte De ikke til ham?

ERIK:

Willy?

MANDEN: Han sammen med?

Drengen?

ERIK:

Lidt.

MANDEN: Ud.

Hvad kaldte De ham så?

ERIK:

Ikke noget.

MANDEN:

Ikke noget?

ERIK:

Drengen. Måske sagde jeg *drengen*.

MANDEN:

De kaldte drengen for *drengen*?

ERIK svarer ikke.

MANDEN: Skulle han ikke have sagt det?

Hvad er Deres navn?

WILLY: Viljed Lov.

Willy.

MANDEN: Rafael. Rafael.

Den 24/12 mødte De Erik på banegården. Var Erik alene?

WILLY:

Nej. De var heller ikke selv alene? De var sammen med
en yngre mand. Korrekt?

MANDEN:

Hvem var han sammen med?

WILLY:

Ham.

Erik kalte ham drøngen. Hvad kaldte De ham?

MANDEN:

Peg ham ud.

Ikke noget.

WILLY peger på Rafael.

MANDEN:

MANDEN: Han ikke hinanden navne?

Kender De hans navn?

WILLY:

WILLY: ? Det var ikke noget at kalde ham.

Ja.

MANDEN:

MANDEN:

Hvad hedder han?

WILLY:

RAFAEL: drøngen.

Han er bange for at sige mit navn.

MANDEN:

MANDEN: ?

Hvorfor skulle han være bange for det?

WILLY:

RAFAEL: ?

It's called love.

MANDEN:

WILLY: ?

Rafael. Rafael. Rafael.

WILLY:

?

MANDEN:

Men De var heller ikke selv alene? De var sammen med en yngre mand. Korrekt?

WILLY:

Jā.

MANDEN:

Erik kaldte ham *drengen*. Hvad kaldte De ham?

WILLY:

Ikke noget.

MANDEN:

Kalder man ikke hinanden navne?

WILLY:

Hvorfor? Der var ikke noget at kalde ham.

MANDEN:

Hvorfor?

WILLY:

Han var *drengen*.

MANDEN:

Hvor gammel?

WILLY:

Tolv. Elleve måske.

MANDEN:

Hvad havde de foretaget Dem i løbet af dagen?

WILLY:

Sovet.

MANDEN:

Hvor? ... ham, hvordan han kunne skaffe penge? Hvad

WILLY:

Det kan jeg ikke huske.

MANDEN:

Hvordan mødte De hinanden?

WILLY:

Hvem?

MANDEN:

Dem og drengen? Hvordan mødte De drengen?

WILLY:

Hvordan?

MANDEN:

Gik De til ham eller gik han til Dem?

WILLY:

Vi faldt i snak.

MANDEN:

Hvad snakkede De om?

WILLY:

Han havde ingen penge. ... i lejligheden?

MANDEN:

Gav De ham nogen?

WILLY:

Jeg var flad.

MANDEN:

Sagde De til ham, hvordan han kunne skaffe penge? Hvad sagde De?

WILLY:

Vi går hen på bangården. Det er juleaften. Banegården er fuld af tyre, der leder efter noget. Banegården, byen, hele verden er fuld af folk, der leder efter noget. Banegården er et lille bondehus og der blinker en ledestjerne over det og når vi kommer frem er vi frelst.

MANDEN:

Tak.

KVINDEN træder frem.

KVINDEN:

Så gik I op i Rafael's lejlighed. Klokken er nu fem. Det er juleaften og klokken er fem og I er gået op i Rafael's lejlighed. Hvis idé var det?

RAFAEL:

Min. Min idé. Det var min lejlighed og mig der vidste at den var der og mig der havde nøglen og derfor var det min idé.

KVINDEN: Hvorfor foreslog De at gå op i lejligheden?

RAFAEL:

Sidder De på banegården juleaften? Jeg havde købt juletræ. Et lille et. Uden pynt. Men alligevel. Et juletræ.

KVINDEN:

Hvorfor gik de to herrer med?

RAFAEL:

Hvor skulle De ellers gå hen?

KVINDEN:

Var De bange for Rafael?

ERIK:

Nej. Sagde jeg?

KVINDEN:

Var De bange for at han skulle gøre Dem noget hvis De ikke gik med?

RAFAEL:

WILLY: Han sagde jeg ville komme.

Nej.

KVINDEN:

ERIK: De noget om de hellige tre konger.

Ja.

RAFAEL:

RAFAEL: Julenatten.

Kvarterets Rafael.

KVINDEN:

KVINDEN: Ja, det.

Hvorfor svarer den ene ja og den anden nej.

RAFAEL:

ERIK: Lige som normalt og langsomt. Det er mig.

Fordi Willy er bange for Rafael.

Julenattens. Jeg ville sige at det var julenatten og

KVINDEN: I aften er julenatten og det er julenatten.

Rafael, De sagde noget? Vil jeg sige at julenatten var

en helligdag og det er julenatten og det er julenatten og det er

RAFAEL: Et så meget vi de hellige tre konger og

Hvad? Børnet til et barn og det var julenatten og det er

Julenatten.

KVINDEN: Willy er bange.

Da De trådte ind i lejligheden?

RAFAEL:

Gjorde jeg?

KVINDEN:

Det gjorde De.

RAFAEL:

Hvad sagde jeg?

KVINDEN:

De andre har afgivet samstemmende forklaringer.

RAFAEL:

Velkommen. Sagde jeg velkommen?

KVINDEN:

De sagde noget om de hellige tre konger.

RAFAEL:

Det var juleaften.

KVINDEN:

Hvad sagde De?

RAFAEL:

De hellige tre konger og Jesusbarnet. Alt for mange mennesker fejrer juleaften uden hensyn til anledningen. Jeg ville påpege at det var juleaften og at vi den aften allesammen gennemspiller evangeliet. Jeg kan huske mere nu. Willy sagde at banegården var en bondegård og der var en ledestjerne ovenover og jeg tænkte at så mangler vi de hellige tre konger og jesusbarnet til at frelse os og det var sådan jeg kom på det.

KVINDEN:

Bordet var dækket op.

RAFAEL:

Med juletræ og det hele.

KVINDEN:

De havde planlagt besøget?

RAFAEL:

Jeg havde planlagt *besøg*. Uventede gæster er lette juleaften. Ville De sidde alene juleaften?

KVINDEN:

Hvad skete der så?

RAFAEL:

Jeg gik ud i køkkenet for at se til maden.

KVINDEN:

Og de andre herrer?

WILLY:

Jeg snakkede med drengen.

KVINDEN:

Inde i stuen?

WILLY:

Ja.

KVINDEN:

Hvad snakkede De om?

WILLY:

Biler. Han ville købe bil.

KVINDEN:

Hvor gammel sagde De han var?

WILLY:

Når han blev gammel nok. Han ville bare vide hvad man kunne få. I god tid.

KVINDEN:

Hvor var Erik?

WILLY:

Lokum.

ERIK:

Brækkede mig.

KVINDEN:

Da De kom tilbage skete der noget? Hvad skete der?

ERIK:

Ingenting.

RAFAEL:

Jeg hørte at de sloges. Jeg kom ud fra køkkenet og sagde til dem, at det var juleaften, hjertefred og verdensfred og alt det og skilte dem ad. Erik og Willy. Drengen var krøbet op i sofaen. Han så sød ud.

ERIK:

Vi sloges ikke.

WILLY:

Nej.

ERIK:

Willy var fuld. Han faldt. Jeg rejste ham op. Juletræet væltede. Jeg rejste det op.

RAFAEL:

om juletræet.

Juletræet var uden pynt. Og så spiste vi. Drengen fik mandelgaven.

Og drak.

KVINDEN:

Havde De også sørget for mandelgave?

Drengen kunne synge. Han sang mens vi dansede.

RAFAEL:

Har De aldrig fejret juleaften? Mandelgaven hører med til juleaften.

KVINDEN:

Hvad var mandelgaven?

RAFAEL:

Håndjern. Ingen gaver.

KVINDEN:

Tak. Skete der efter træet?

MANDEN træder frem.

Vi drab hende.

MANDEN:

Lad os gå videre.

De drab mig ud af huset. Vi måtte ned efter hende.

RAFAEL:

Hvor skulle vi ellers gå hen? Hvert eneste skridt skal føre dig videre. Hvorfor ellers tage dem? Hver eneste gang du vil tage et skridt skal du stille dette spørgsmål. Hvorfor tage dem hvis de ikke fører dig videre.

MANDEN:

Hvad skete der efter måltidet?

RAFAEL:

Dansede om juletræet.

WILLY:

Og drak.

RAFAEL:

Drengen kunne synge. Han sang mens vi dansede.

ERIK:

Han kunne en sang.

MANDEN:

Og efter træet?

RAFAEL:

Vi havde ingen gaver.

MANDEN:

Hvad skete der efter træet?

WILLY: Jeg ikke huske.

Vi drak mere.

RAFAEL:

De ikke kunne lide drengen. Hvorfor kunne De

De drak mig ud af huset. Vi måtte ned efter mere.

MANDEN:

Hvem gik ned? Huske jeg sagde jeg ikke kunne lide
drengen.

WILLY:

Jeg. Var det ikke mig der gik ned?

MANDEN:

Det var juleaften. Alting var lukket.

WILLY:

Ikke for mig. Ikke nogen sagde noget. Vi sad og sad

MANDEN:

Hvad skete der mens han var nede?

RAFAEL:

Vi så på træet og -

MANDEN:

Jeg taler til Erik nu. Hvad skete der mens Willy var nede?

ERIK:

Ingenting.

MANDEN:

Nogen sagde noget. De sagde noget. Erik. De sagde noget. Om drengen. Hvad sagde De om drengen?

ERIK:

Det kan jeg ikke huske.

MANDEN:

De sagde De ikke kunne lide drengen. Hvorfor kunne De ikke lide drengen?

ERIK:

Jeg kan ikke huske jeg sagde jeg ikke kunne lide drengen.

MANDEN:

Kan De huske det Rafael? Kan De huske Erik sige at han ikke kunne lide drengen?

WILLY:

Som før.

RAFAEL:

Nej. Jeg tror ikke nogen sagde noget. Vi sad og nød træet.

ERIK:

Han kunne en sang. Jeg kan ikke huske den.

MANDEN:

Hvem fandt på at kalde drengen *Jesusbarnet*?

RAFAEL:

Det må have været mig. Det passer med min tankegang. De hellige tre konger og jesusbarnet.

MANDEN:

Hvorfor kaldte De ham *Jesusbarnet*?

RAFAEL:

Lyshåret. Lange lyse lokker. Har De aldrig set et billede af jesusbarnet?

MANDEN:

Hvor længe var Willy væk?

RAFAEL:

Ingen anelse.

MANDEN:

Tak.

KVINDEN træder frem.

KVINDEN:

Hvordan så der ud i lejligheden da De kom tilbage?

WILLY:

Som før.

KVINDEN:

Og hvad med dem der var i lejligheden?

WILLY:

Erik, Rafael og drengen?

ERIK:

Han kunne en sang.

KVINDEN:

Hvad lavede de?

WILLY:

Sad i sofaen.

KVINDEN:

Alle tre?

WILLY:

Erik og Rafael.

KVINDEN:

Gjorde noget?

WILLY:

Grinede.

KVINDEN:

Sagde de noget?

RAFAEL:

Vi har en gave til dig. De hellige tre konger har fundet jesusbarnet.

KVINDEN:

Fortæl videre.

WILLY: Lænket.

Drengen var ude i badeværelset. Ikke noget tøj. Lænket med håndjernene.

Drengen rød. Ville De ikke hjælpe ham?

KVINDEN:

Lænket? Lænket til hvad?

Ja.

WILLY:

Et rør.

Han var hængt. Pissebænge. For mig. Fordi jeg altid

KVINDEN: der og altid vil være på jagt efter ham og

Sagde De noget? Og en dag ville det lykkes mig at få

fingerne i hals og den dag, den dag den drømmer han ikke

WILLY: staretts Rafael.

Han græd.

KVINDEN: Hvor længe på det punkt?

KVINDEN: tilbage til drengen.

Prøvede De at befri ham?

Stille. Han var hængt. Han var hængt.

WILLY: no en sang. Drengen. Han kunne en sang.

Jeg havde ikke nøglen.

WILLY: det var det samme for

KVINDEN: mig.

Hvem havde nøglen?

WILLY: en sang. Drengen. Han kunne en sang.

WILLY: og og stert. Hvordan kunne Rafael tvinge Dem

Ham.

KVINDEN:

Hvem? Rafael?

WILLY:

Ja. fordi det de havde lyst til. Kvinden var din

WILLY: og og stert. Hvordan kunne Rafael tvinge Dem

KVINDEN: forsøgte De at få fat i nøglen?

Forsøgte De at få fat i nøglen?

WILLY ryster på hovedet.

KVINDEN:

Drengen græd. Ville De ikke hjælpe ham?

WILLY:

Joh.

RAFAEL:

Han var bange. Pissebange. For mig. Fordi jeg altid vil være der og altid vil være på jagt efter ham og altid holde udkig og en dag ville det lykkes mig at få fingre i ham og den dag, den dag den drømmer han ikke om. Kvarterets Rafael.

KVINDEN:

Så gik De tilbage til drengen.

ERIK:

Han kunne en sang. Drengen. Han kunne en sang.

WILLY:

Han tvang mig.

KVINDEN:

De er ung og stærk. Hvordan kunne Rafael tvinge Dem til noget?

WILLY:

En kniv.

ERIK:

Du gjorde det du havde lyst til. Kniven var din
undskyldning.

RAFAEL:

Ligesom at tvinge en kat til at fange mus.

WILLY:

De tvang mig til det.

ERIK:

Hvem lynede ned?

RAFAEL:

Hvem stak den i kæften på ham?

ERIK:

I røven.

RAFAEL:

Hvem slikkede tårerne på hans ansigt?

ERIK:

Og da håndjernene skar i huden. Blodet.

RAFAEL:

Han stak selv tungen ud.

ERIK:

Hvem gjorde din pik stiv? Hvem gjorde det? Han? Gjorde han din pik stiv? Eller mig? Kunne jeg nogensinde have gjort din pik stiv?

WILLY:

Ja.

ERIK:

Men jeg gjorde det ikke. Jesusbarnet gjorde din pik stiv. Jeg gjorde det ikke. Han gjorde det ikke. Du gjorde det ikke. Jesusbarnet gjorde det.

KVINDEN:
Hvor var De henne?

RAFAEL:
Jeg kan slet ikke huske dig.

KVINDEN:
Hvor var De?

ERIK:
Ved siden af.

KVINDEN:
Vidste De hvad der foregik?

ERIK:
Uhm.

KVINDEN:
Hvorfor stoppede De ham ikke?

ERIK:
Willy?

KVINDEN:
Hvorfor stoppede De ham ikke?

ERIK:
Han gjorde hvad han havde lyst til. Det kan man ikke stoppe.

KVINDEN:
Tak.

MANDEN træder frem. KVINDEN bliver stående.

MANDEN:

De er ude på badeværelset med drengen?

RAFAEL:

Dejset. Jeg vækkede ham med koldt og varmt vand. Det kolde kunne han bedst lide. Det varme skoldede ham efter et stykke tid. Det er svært at gøre alle tilpas.

MANDEN:

De har stadig kniven?

RAFAEL:

Jeg tror jeg havde lagt den i håndvasken.

MANDEN:

Men De tager den igen?

RAFAEL:

Det må jeg have.

MANDEN:

Hvorfor?

RAFAEL:

Har De glemt det var jesusbarnet? Korsfæstet og pint og plaget. Men han lignede ikke jesusbarnet. Jesusbarnet lignede drengen. Ikke sig selv. Der skulle være sår i hænderne. Fødderne. Og de stikker spyd i brystet på ham. Jeg var nødt til det. Det var juleaften og det var jesusbarnet.

MANDEN:

Gjorde han modstand?

RAFAEL:

Ikke ret meget. Tornekronen, huskede jeg den? Jeg lavede også mærket efter tornekronen.

KVINDEN:

Drengen blev fundet med en fyrre centimeter jernstang indført i anus.

RAFAEL:

Det var ikke nogen jernstang. Jeg gentager det var ikke nogen jernstang. Jeg gentager det var ikke nogen jernstang.

KVINDEN:

Indførte De jernstangen i drengens anus?

RAFAEL:

Jeg gentager. Det var ikke nogen jernstang.

KVINDEN:

Indførte De en aflang genstand i drengens anus?

RAFAEL:

Ja.

KVINDEN:

Hvilken genstand drejede det sig om?

RAFAEL:

Et kosteskaf. Af træ. Det var et badeværelse. Man må tage hvad der er for hånden. Hvem har jernstænger på sit badeværelse?

KVINDEN:

De indførte kosteskafet i drengens anus?

RAFAEL:

Det er korrekt.

KVINDEN:

Stod han op? Sad han? Lå han?

RAFAEL:

Lå.

KVINDEN:

Gjorde han modstand?

RAFAEL:

Nej.

KVINDEN:

Levede drengen efter deres opfattelse på dette og han tidspunkt?

RAFAEL:

Hvem ved. Hvem ved når det kommer stykket noget om andre mennesker?

MANDEN:

De lod drengen ligge.

RAFAEL:

Paradis manglede. Ved De ikke det? Jesusbarnet frelser os allesammen og så kommer jesusbarnet i paradiset. Men paradiset manglede.

De følgende replikker går ind over hinanden.

RAFAEL:

Jeg tog kniven -

ERIK: (nynner)

- Julen har bragt velsignet bud

Nu glædes gamle og unge

Hvad englens sang i verden ud

Nu alle

WILLY:

- Men jeg slikkede ham. Ikke tårer. Hans pik.

Armhuler. Ryggen. Fingrene. Og vi ville kun være der et øjeblik og så ville vi videre og vi ville aldrig komme tilbage. Men mere. Mere kærlighed end bange -

RAFAEL:

- skar pikken af ham. Han gjorde ingen modstand og han sagde ikke noget. Jeg går ud fra at han ikke levede på dette tidspunkt. Men De ved hvordan det er med alkohol. Hørelsen ryger sig en tur. Det er muligt at han har mumlet noget eller på anden måde frembragt lyde, men det er i så fald ikke noget jeg har hørt. Han bevægede sig ikke. Så meget er jeg sikker på. Jeg gik ind i stuen. Pik i hånd og hængte den på juletræet. Jeg husker det ikke, men jeg har en svag fornemmelse af at have sagt "julepynt" eller "intet træ uden pynt" -

WILLY:

- Og det var den samme drøm, som dengang, som vi -

ERIK:

- Da vi ikke kendte hinanden. Og mødtes og endnu ikke kendte hinanden og gik op i en lejlighed og der var ikke nogen eller der var nogen, men vi kunne låne badeværelset og vi kunne sove derude og vi fik vores nøgle og vi kunne låse os ind og ud og vi kunne være der og være sammen og vi kunne hviske Willy -

WILLY:

- Erik -

ERIK:

- Willy -

WILLY:

- Erik -

ERIK:

- Og ingen i verden kunne høre os og vi kunne ingen høre og vi kunne ingen se og ingen kunne nå os -

WILLY:

- men vores stemmer blev svagere. Svagere og verden kunne høre os og vi kunne høre verden. Verden -

ERIK:

- Udenfor.

ERIK begraver ansigtet.

RAFAEL:

Se på mig. Jeg er i stand til alt. De kender min journal. Hvad har jeg at tabe? De ved jeg skal dø. Mine dage er talte. Jeg under mig de sidste fornøjelser og så lægger jeg hovedet på puden og lader det ligge. Jeg tvang dem til alt, som et sidste bevis på at jeg er i live. Kvarterets Rafael. Lad dem gå, de to unge mænd, lad dem gå. De havde intet med det at gøre. De kan spørge Dem selv, hvorfor? Jeg vil hellere én gang være lykkelig og gå til grunde end dø med et ønske på læben. Ved De hvad mit ønske var? Én gang at mærke vægten af en pik uden krop. Holde den i hånden, dreje den rundt og mærke tyngden af den i hånden. Som en sand fugleunge. Hvilket rigtigt menneske ville ikke fortryde sine handlinger?

ERIK:

Jeg ved ikke hvornår jeg vågnede. Måske var det lyden af drengen. Jeg ved det ikke. Willy sov. Hovedet i mit skød. Rafael på gulvet. Måske var det drengen. Måske klynkede han eller lavede en lyd. Jeg gik ud til ham. Jeg så på ham. Satte mig ned til ham. Han var gledet ned på gulvet. Hang i røret. Kniven lå på gulvet. (nynner) *Nu alle små børn skal sjunge.* Så skar jeg pikken af ham. Stak den i munden på ham. Lod den kvæle ham. Jeg er ikke bange for Rafael. Eller drengen. Eller Jer. Eller nogen. Kun Willy. Kun for Willy. Kun for Willy.

MANDEN og KVINDEN omfavner hinanden.

MØRKE.

KVINDEN: Hvor gør det dig ondt? Du har været her i dagevis. Du er blevet værre og værre. Hvor er du? Min herrelse bliver værre og værre. Jeg hører ikke som før. Jeg hørte dig ikke komme. Jeg kunne ikke høre du kom. Jeg kunne ikke engang høre mig selv klappe. Klappede jeg?

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Jeg kom ikke. Jeg kom forst nu.

KVINDEN:

Jeg plejer at kunne høre dig inden du kommer.

MANDEN:

Dit øre du ikke kunne høre mig komme inden jeg kom. Du må have hørt mig inden jeg kom. Hvorfor skælte du ellers tale til mig?

Sommer

To orange sofaer. Mellem dem et lille bord med en stor lysestage. I hvert hjørne en japansk papirslampe. Firkantet og på høj fod.

KVINDEN står i rummet. Hun klapper i hænderne. Lytter. Klapper i hænderne. Lytter. Klapper. Lytter. Stilhed.

KVINDEN:

Min hørelse er dårligere. Hører du? Min hørelse bliver dårligere. Jeg hører ikke som før. Jeg hørte dig ikke komme. Jeg kunne ikke høre du kom. Jeg kunne ikke engang høre mig selv klappe. Klappede jeg?

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Jeg kom ikke. Jeg kom først nu.

KVINDEN:

Jeg plejer at kunne høre dig inden du kommer.

MANDEN:

Du sagde du ikke kunne høre mig komme inden jeg kom. Du må have hørt mig inden jeg kom. Hvorfor skulle du ellers tale til mig?

KVINDEN: Vil du gøre mig en tjeneste?
Hvad bliver det næste?

MANDEN:
Hvad?

KVINDEN:
Hørelsen og hvad bliver så det næste?

MANDEN:
Synet. Med stor sandsynlighed. Synet.

KVINDEN:
Det gør mig bange.

KVINDEN går ud.

MANDEN:
For hvad? Hvad gør det dig bange for? At leve uden at høre. Uden at se. Hvorfor skulle det gøre nogen bange?

KVINDEN kommer ind. MANDEN går ud.

KVINDEN:
Vil du gøre mig en tjeneste?

MANDEN: (off)
Hvad?

KVINDEN:
Råbe til mig. Vil du råbe til mig?

MANDEN: (off)
Hvad?

KVINDEN:

Hvad du vil. Mit navn. Hvis du kan huske det.

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Hvad?

KVINDEN:

Mit navn.

MANDEN:

Hvad siger du? kraft.

KVINDEN:

Vil du gøre mig en tjeneste?

MANDEN:

Hvad skal jeg gøre?

KVINDEN:

Råbe til mig.

MANDEN:

Pigen vågner. Hvad skal jeg råbe?

KVINDEN:

Et eller andet.

MANDEN:

Hvorfor?

KVINDEN:

Jeg vil se om jeg kan høre.

MANDEN går ud.

MANDEN: (off)

Hallo? Hallo? Kan du høre mig? Hallo? Hallo?

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Kunne du høre mig?

KVINDEN:

Svagt.

MANDEN:

Jeg råbte af al kraft.

KVINDEN:

Det ringede.

Det ringede ikke.

MANDEN:

Hvad?

KVINDEN:

På døren. Det ringede på døren.

MANDEN:

Jeg hørte intet.

KVINDEN:

Det ringede.

MANDEN:

Luk op. Så luk op.

KVINDEN går ud. KVINDEN kommer ind.

KVINDEN:

Det var en dreng.

MANDEN:

Hvad ville han?

KVINDEN:

Samle ind. dine øre til du intet kunne høre og jeg

vilde rive dine øjne så du intet kunne se og jeg

MANDEN:

Gav du ham noget?

KVINDEN:

Nej.

MANDEN:

Hvordan så han ud?

KVINDEN:

Lyshåret. Lange lyse lokker. Rifter i ansigtet. Som om
nogen havde slået ham.

MANDEN:

Du skulle have givet ham.

Han går ud. KVINDEN sætter musik på - *soft, soft* musik. KVINDEN
gemmer sig. MANDEN kommer ind igen. Han har et glas i hånden.
KVINDEN springer frem, for at forskrække ham. MANDEN sætter sig
ned.

KVINDEN:

Gav du ham?

MANDEN:

Han løb. Han så mig og løb.

KVINDEN går ud.

KVINDEN: (off)

Jeg fortrød forleden.

MANDEN:

Det kunne være dig der løb. Du vidste hvad der ville ske. Jeg ville fange dig og lænke dig til røret og jeg vil slå på dine øre til du intet kunne høre og jeg ville stikke dine øjne så du intet kunne se og jeg ville kvæle dig, så du intet mærkede.

KVINDEN: (off)

Hvad?

MANDEN:

Ikke så højt. Pigen vågner.

KVINDEN: (off)

Og? -

MANDEN:

Vågne.

KVINDEN: (off)

Og? -

MANDEN:

Høre os.

KVINDEN: (off)

Vågne, høre. Jeg er ikke bange.

MANDEN:

Nu har jeg sagt det.

KVINDEN (off)

Hvorfor sagde du det?

KVINDEN: (off)

MANDEN:

For at hun ikke skal vågne. Er det ikke det sidste vi vil? At pigen vågner?

KVINDEN: (off)

Jeg fortrød forleden.

MANDEN: (off)

Hvad fortrød du? dig. Jeg ville ikke have været så
agtig. Det var modigt. Jeg tror ikke jeg havde gjort

KVINDEN: (off)

Jeg ikke gik med. Jeg vil ikke gå nye stier når jeg
har drukket. Jeg mener ikke dig. Du havde sikkert
intet drukket. Du var herre over situationen. Eller
mig. Jeg var ikke fuld. Eller sanseløs. Men drukket.
Vi havde drukket lidt.

MANDEN:

Jeg havde intet drukket.

KVINDEN (off)

Jeg taler om mig selv. Jeg havde. Lidt. Ikke meget.
Men alligevel. Nok. Jeg vil ikke betræde nye stier og
have drukket.

MANDEN:

Det er iorden.

KVINDEN: (off)

Nej. Det er ikke iorden. Det er det ikke. Det er ikke
iorden. Jeg burde have været med. Det burde jeg have
været.

MANDEN:

Jeg overlever.

KVINDEN: (off)

Hvor længe?

MANDEN:

Længe nok til at overleve.

KVINDEN ler. Stilhed.

KVINDEN: (off)

MANDEN: Det var modigt af dig. Jeg ville ikke have været så modig. Det var modigt. Jeg tror ikke jeg havde gjort det.

MANDEN:

Vi gjorde det jo heller ikke.

KVINDEN: (off)

Sagt det. Jeg ville ikke engang havde sagt det.

MANDEN:

Tænkt det?

KVINDEN: (off)

Tænkt? Måske. Men sagt. Aldrig. Sige er noget andet. Når man først begynder at sige tingene går alt i stykker.

KVINDEN kommer ind. Hun sætter sig.

MANDEN:

Jeg glemte is.

Han går ud.

KVINDEN:

Jeg vil ikke mere. Jeg vil væk. Jeg vil ikke mere. Jeg vil væk. Jeg vil forlade dig.

KVINDEN:

Folk går lige forbi. Hvor langt er der ud til stien. Stien i parken. Hvor langt er der ud til den? Syv meter. Seks måske. Folk går lige forbi. De ville kunne se alt. Eller høre. De ville kunne høre alt. Var det derfor. *Skulle* de se og høre. *Skulle* de se og høre alt?

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Der var ingen dybere tanker bag. Det faldt mig ind og skal jeg være ganske ærlig. Bagefter forstod jeg ikke engang mig selv. Jeg kunne huske hvad jeg havde sagt, men jeg forstod det ikke. Da vi kom hjem indspillede jeg det på bånd. Jeg lyttede til mig selv. Igen og igen. Det var ikke mig der talte. Ordene, stemmen, tonefaldet alting var forkert. Det har aldrig været mig.

MANDEN sætter sig.

KVINDEN:

Hvem var det?

MANDEN:

Hvem?

KVINDEN:

Stemmen på båndet?

KVINDEN rejser sig. Hun tænder lysene i lysestagen.

KVINDEN:

Jeg vil ikke mere. Jeg vil væk. Jeg vil ikke mere. Jeg vil væk. Jeg vil forlade os.

MANDEN:

Nu vågner hun. Pigen. Pigen vågner. Man kan høre hende græde.

KVINDEN holder sig for ørerne. Der er ingen gråd.

MØRKE.

II, NPT

II. AKT

En mand sidder ved et bord i et lille, mørkt værelse. Han er JAKOB. HANSEN står ved siden af ham og taler til ham.

HANSEN:

En lille tale om en almindelig dag. En tale om alle udsvingene.

En tale om alle de små, gentagne.

En tale om alle de små, gentagne. En almindelig dag.

En tale om alle de små, gentagne.

JAKOB:

Appel med formål om at gøre det bedre.

HANSEN:

En lille tale om en almindelig dag.

JAKOB:

Hvor kommer det fra?

HANSEN:

Bliv De ingen herrensmand, giv De ikke De små, gentagne. Ikke urenhederne af det.

Trio élégiaque

En mand sidder med front mod publikum. Det er JAKOB. MANDEN står ved siden af ham. KVINDEN står i baggrunden.

MANDEN:

En almindelig dag. Hvis man *kan* tale om en almindelig dag. Hvis man kan se bort fra alle udsvingene, myriaderne af variationer, omveje, gentagelser. Beskriv en almindelig dag for mig. En almindelig dag i Nordlejren.

JAKOB:

Vi blev prajet klokken syv. Appel med fordeling af opgaver klokken otte.

MANDEN:

Morgenmad?

JAKOB:

Morgenmad?

MANDEN:

Fik De ingen morgenmad, gik De ikke i bad, vaskede De ikke urenhederne af Dem?

JAKOB:

Efter at vi var prajet gik vi i bad og spiste morgenmad.

MANDEN:

Og så var der appel.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Jeg har været der selv.

JAKOB:

Dernede?

MANDEN:

Dengang blev vi indenfor landets grænser. Men en appel var en appel og en ordre var en ordre og man adlød. Og ved De hvorfor man adlød? Fordi ellers kunne man vinke friheden farvel. Det er det vilkår der gælder. Dernede som herhjemme.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Det er et ord jeg ville være lidt forsigtig med.

JAKOB:

Korrekt?

MANDEN:

Korrekt.

Tavshed.

MANDEN:

Hvad kunne sådan en opgave være? Men det var en
sværhed. Selvom vi var i kampvognen. Vi var kabiner på

JAKOB: Vi kunne ikke på noget tidspunkt komme forbi. Eller
Patrulje. Der var ingen patruljer. Se ingen fra mundingen.

Der var et lyseglimt. De kunne vi heller ikke

MANDEN: lejren. De ventede på os i mørket. Der var
Bevogtning. bilbørne langs vejen. Ingen traxer. Der

JAKOB: ventede på os. Så på os. Fulgte os. Vi kørte
Bevogtning. Der var et minut. Man kunne se byen

Der var et minut. Man kunne se byen
Der var et minut. Man kunne se byen

MANDEN: Der var et minut. Man kunne se byen

Overvågning? Der var et minut. Man kunne se byen

Der var et minut. Man kunne se byen

JAKOB: Der var et minut. Man kunne se byen

Overvågning. Der var et minut. Man kunne se byen

Der var et minut. Man kunne se byen

MANDEN:

Nu ved De hvad de skal lave idag. Det er dagens
opgave. Afsted med Dem. På med støvlerne. Fat bøssen.
Ud og overvåge. Det er fredag. Der er marked i byen.
Indbyggerne er desperate efter mad. De må til det
marked. De må skaffe sig mad. Det er en oplagt dag for
de andre at angribe. Alle fluerne med ét smæk. Kom så!
Op i kampvognen! Ud og køre!

Der var et minut. Man kunne se byen

JAKOB: Der var et minut. Man kunne se byen

Der er tre kilometer til byen.

Der var et minut. Man kunne se byen

MANDEN:

Byen Deres opgave det var at beskytte.

JAKOB:

Der var et minut. Man kunne se byen

Der var et minut. Man kunne se byen

MANDEN:

Der var et minut. Man kunne se byen

JAKOB:

Tre kilometer lyder ikke af meget. Men det var en evighed. Selvom vi sad i kampvognen. Vi var kaniner på række. Vi kunne høre projektiler hvine forbi. Eller høre smældene mod panseret. Se røgen fra munden. Eller et lysglimt. Om aftenen kunne vi heller ikke forlade lejren. De ventede på os i mørket. Der var ingen huse tilbage langs vejen. Ingen træer. Ingenting. Der var vejen og sletten. Og så bjergene, hvor de ventede på os. Så på os. Fulgte os. Vi kørte hurtigt. Turen tog ni minutter. Man kunne se byen engang havde været stor. Forstæderne lå øde hen. Alle mennesker var samlet i centrum. På skoler. Sportshaller. Rådhuset. Alle de store bygninger. Markedet var altid på pladsen foran rådhuset.

MANDEN:

Rådhuspladsen.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Det lille farlige ord igen. Gå videre.

JAKOB:

Markedet var fyldt med mennesker. Mange mennesker. Mænd, kvinder og børn.

MANDEN:

Legende?

JAKOB:

Legende?

MANDEN:

Børnene.

JAKOB nikker.

MANDEN:

Hvor mange er mange?

JAKOB:

To tre hundrede. Måske. Hvor de fik varerne fra ved jeg ikke. Grønsager, mineralvand, cigaretter, tøj.

MANDEN:

Våben?

JAKOB:

Ingen våben. Ingen i byen måtte bære våben. Vi havde selv afvæbnet dem. Det var betingelsen. Ingen våben. Ellers ville vi tage afsted. Ingen våben.

MANDEN:

I byen Deres opgave det var at beskytte.

Tavshed.

MANDEN:

Gå videre.

JAKOB:

Det er svært for mig.

MANDEN:

Gå videre.

JAKOB:

Vi gik rundt mellem dem.

MANDEN:

Mændene? Kvinderne? Børnene?

JAKOB nikker.

JAKOB:

Jeg mærkede det ikke. Jeg så på en ung mand og kvinde. De købte tomater af en gammel kone. Den unge kvinde var den første der mærkede det. Hun lagde tomaterne. Så henmod mig. Jeg smilede til hende. Så mærkede de andre det også. Alle de andre. Stod bare stille.

MANDEN:

Ubevæbnede.

JAKOB:

Markedet var omringet. Hundrede mand vil jeg tro. Sværtbevæbnede. De vidste præcis hvad de gjorde. I løbet af fem minutter havde de skilt mænd under halvtreds ud. Mændene var tavse. De andre skreg. Græd. Tryglede os om at gøre noget. Men vi måtte intet gøre.

MANDEN:

Og kvinden med tomaterne? Den unge kvinde?

JAKOB:

Hvor ved De det fra?

MANDEN:

De havde lagt mærke til tomaterne. De havde lagt til hende. De havde set hendes ansigt og hun havde smilet til dem.

JAKOB:

Vi havde hænderne fulde af våben, men vi måtte intet gøre, hvis vi ikke sely blev angrebet. Vi skulle observere. Det var vores ordre. Observere. Observere og melde tilbage.

MANDEN:

Og den unge kvinde?

JAKOB:

Hun ville hen til sin mand. De holdt hende tilbage. Deres kommandant kaldte hendes mand frem. Kvinden blev stille. Så skød han manden. Kommandanten. Skød ham. For øjnene af hende. Så førte de hende bort. De andre. De ældre mænd, kvinderne og børnene blev beordret til at sætte sig. Så stillede de maskingeværer op og mejede mændene ned. Skuddene havde hvirvlet støvet op. Man kunne intet se. Kun høre stilheden. Først da støvet nåede jorden kunne man se alle mændene. På jorden. Blodige. Ikke et spor af bødlerne. Undsæt de sårede, sagde vores officer. De sårede, min bare røv. Der var ingen sårede.

MANDEN:

Døde.

JAKOB:

Kun døde. Vi blev delt op i patruljer og sendt gennem byen. De ældre mænd, kvinderne, børnene skreg. Det var det sidste jeg så af markedspladsen.

MANDEN:

Inden De blev sendt ud på patrulje?

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Observere og melde tilbage. Hvad ligger der i begrebet "observere"?

JAKOB:

At man ser hvad der sker.

JAKOB:

MANDEN:

Og -

MANDEN:

JAKOB:

Og? -

JAKOB:

MANDEN:

Hvad gør man så?

MANDEN:

JAKOB:

Melder tilbage.

JAKOB:

MANDEN:

Men ellers?

JAKOB:

Ellers?

JAKOB:

MANDEN:

Hvad gør man ellers?

JAKOB:

JAKOB:

Ingenting.

JAKOB:

MANDEN:

Korrekt. Man gør ingenting. Man gør ingenting. Fortæl mig om den unge kvinde. For De så hende igen? Den unge kvinde. De så hende igen. Gjorde De ikke?

JAKOB ni JAKOB:

Vi var tre i patruljen. I en gyde var der et hus med tre døre. Vi delte os op. Tog hver sin dør.

JAKOB ni JAKOB:

MANDEN:

JAKOB ni Og trådte ind i huset.

JAKOB:

Der var mørkt derinde.

MANDEN:

Helt stille.

JAKOB:

Helt stille.

MANDEN:

Men der var nogen -

JAKOB:

Mænd.

MANDEN:

Fire.

JAKOB:

Fire mænd.

MANDEN:

Den unge kvinde.

JAKOB:

Den unge kvinde.

MANDEN:

Nøgen?

JAKOB nikker.

MANDEN:

Mishandlet?

JAKOB nikker.

MANDEN:
Voldtaget?

JAKOB nikker.

MANDEN:
Død?

JAKOB:
De havde lagt våbnene fra sig ved døren. Hvad modstand ville hun kunne gøre mod fire mænd? De stod helt stille ved siden af hinanden. Det mærkelige var jeg kunne se på deres ansigter at de skammede sig. De så ned. De så ikke på mig. De gjorde ikke noget. De forsøgte ikke få deres våben. Eller noget. Hvad ville De have gjort?

MANDEN:
Jeg stod ikke i huset med den unge kvinde og de fire mænd uden våben.

JAKOB:
Som menneske. Hvad ville De have gjort som menneske?

MANDEN:
Hvad gjorde De? Som menneske.

JAKOB er tavs.

MANDEN:
Hvad gjorde De?

JAKOB:
Skød dem i kønsdelene.

MANDEN:
De fire mænd?

MANDEN:

Korrekt. Korrekt. Observere, melde tilbage, gøre ingenting. Og adlød De Deres ordre?

JAKOB:

Nej.

MANDEN:

Lad mig høre det lille ord igen. De adlød ikke Deres ordre?

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

De handlede imod Deres ordre?

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Tak.

MANDEN træder tilbage. KVINDEN træder frem.

KVINDEN:

De skød de fire mænd i kønsdelene?

JAKOB nikker.

KVINDEN:

Overhørte deres skrig?

JAKOB nikker.

KVINDEN:

Lod dem forbløde?

JAKOB nikker.

KVINDEN:

I et andet liv. Et andet liv. Hvis jeg var mor. Eller kvinde og jeg endnu levede. Jeg ville være taknemmelig.

MANDEN:

Tak.

KVINDEN ser på MANDEN.

KVINDEN:

Tak.

MANDEN vender sig bort.

KVINDEN:

Fortæl mig om vejen fra lejren til byen.

JAKOB:

Slette til begge sider. Fem, seks hundrede meter. Så rejste bjergene sig på begge sider.

KVINDEN:

Og fra bjergene skød de på Jer?

JAKOB:

Vi kunne høre projektilerne hvine forbi.

KVINDEN:

Høre smældene mod panseret.

JAKOB:

Det eneste vi så af dem var den hvide røg fra munden.

KVINDEN:

Og langs vejen? Hvad var der langs vejen?

JAKOB:

Ingenting. Ingen træer. Ingen huse. Hvis kampvognen blev ramt var der intet sted at dække sig.

KVINDEN:

Hvor stor var lejren?

JAKOB:

Lejren?

KVINDEN:

Hvor stor var den?

JAKOB:

Nogle barakker. En fodboldbane. Ikke mere.

KVINDEN:

Og om aftenen kunne I ikke forlade den?

JAKOB nikker.

JAKOB:

Om natten sneg de sig helt op til pigtråden. Vi kunne høre dem i græsset.

KVINDEN:

Som en trussel?

JAKOB nikker.

KVINDEN:

(varmt) Tak.

Hun træder tilbage og MANDEN træder frem.

MANDEN:

De fire mænd De skød i huset. Det var ikke første gang. Det var ikke første gang De handlede mod en ordre?

Stilhed.

MANDEN:

De sneg Dem ud om natten. De måtte ikke forlade lejren, men De sneg Dem ud. Hvad skulle De udenfor lejren om natten?

Tavshed.

MANDEN:

En nat på vej ud, blev De overrasket af vagten. Kan De huske det? De sad fast i pigtråden og han råbte Dem an og kom hen til Dem. Og han spurgte Dem hvad De skulle og De fortalte ham det.

JAKOB nikker.

MANDEN:

Hvad fortalte De ham?

Stilhed.

MANDEN:

Hvad fortalte De ham?

Tavshed.

MANDEN:

JAKOB: Langs med vejen fra lejren til byen var der ikke kun ingenting. Ingen træer. Ingen huse. Ingenting. Der var et hus. Et enkelt hus stod tilbage. Er det lille ord helt forsvundet?

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Der var et hus. Hvor mange?

JAKOB:

Der var et hus.

MANDEN:

Et hus havde modstået krigens ødelæggelser. Et eneste lille hus langs med vejen fra lejren til byen. Vejen hvor der ikke var nogen træer, huse. Hvor der var ingenting. Der var et hus. Og hver nat sneg De dem ud til dette hus, der ikke var der og handlede mod den ordre De havde fået. Og De fortalte vagten hvorfor De sneg Dem ud. Hvad fortalte De vagten?

JAKOB:

Nej. Nej. Jeg fortalte ikke noget. Jeg havde lovet det. Ikke fortælle nogen. Jeg fortalte ikke nogen.

MANDEN:

Der var nogen i huset. Hvem?

JAKOB:

En kvinde. Jeg havde lovet hende det. Ikke fortælle nogen.

MANDEN:

Men kvinden var ikke alene?

JAKOB ryster svagt på hovedet.

MANDEN:

Hvem var der mere?

JAKOB:

Pigerne.

MANDEN:

Hendes døtre. Hvor mange?

JAKOB:

Fire.

MANDEN:

Og hendes mand?

JAKOB:

Død.

MANDEN:

Skudt? Henrettet?

JAKOB:

Hun var bange.

MANDEN:

Kvinden i huset.

JAKOB:

Hun var bange for at blive fordrevet. Hun var bange for pigernes liv. Hun var bange for at det ville slå dem ihjel. Vinteren nærmede sig. At kulden ville.

MANDEN:

- Hvis de måtte flygte?

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Hvar var Deres forholdsordre?

JAKOB:

Observere og melde tilbage.

MANDEN:

Observere og melde tilbage.

JAKOB:

Huset var det eneste hun havde tilbage. Huset og det lille stykke jord. Og børnene. Det var alt. Hun havde mistet alt andet. Huset og jorden og børnene var hendes eneste håb.

MANDEN:

Og fordi De havde nået "det tidspunkt hvor man bliver nødt til handle" handlede De mod Deres ordre.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Sneg Dem ud.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:

Bevæbnet.

JAKOB:

Korrekt.

MANDEN:
Parat til at kæmpe mod enhver som nærmede sig huset med kvinden og børnene?

Stilhed.

MANDEN:
Hvad ville der være sket, hvis huset var blevet angrebet og De havde skudt mod angriberne?

Tavshed.

MANDEN:
De ved De ikke? Eller Det kunne De ikke overskue? Skal jeg fortælle Dem hvad der ville ske. Der ville ske det samme som skete efter at De havde skudt de fire mænd i kønsdelene og ladet dem forbløde. Henrettet dem.

Stilhed.

MANDEN:
Henrettelserne af de fire mænd inddrog Deres kolleger direkte i kamphandlingerne. Deres kolleger blev mål for kamphandlingerne på lige fod med mænd, kvinder, børn, gamle og unge. Der blev ikke mere skudt med let ammunition mod kampvognene. Deres kolleger så ikke mere den hvide røg fra en munding. De hørte ikke mere smældene mod panseret. Og skal jeg fortælle Dem hvorfor? Man hører aldrig det skud, der dræber en.

Tavshed.

MANDEN:

Men alt dette ved De intet om. Hvorfor ved De intet om det? Efter massakren på de fire mænd blev De anholdt og hjemsendt. Deres kolleger var dem der måtte blive tilbage og tage konsekvenserne af Deres trang til at handle.

KVINDEN:

Tak.

MANDEN træder tilbage. KVINDEN træder frem.

KVINDEN:

Den nat vagten så dig. Det var kort tid inden du blev hjemsendt.

JAKOB nikker.

KVINDEN:

Hvor længe sneg du dig ud?

JAKOB:

Jeg ved det ikke. Dagene flyder ud.

KVINDEN:

Nogle uger, måneder?

JAKOB:

To, tre måske.

KVINDEN:

I fire måneder sneg du dig ud hver nat. Hver eneste nat. Var du aldrig bange?

JAKOB nikker.

KVINDEN:

Hvordan slap du forbi?

JAKOB:

Vagten? Det lærer man.

KVINDEN:

Hvor langt var til huset med kvinden og børnene?

JAKOB:

En kilometer. Lidt mere måske. ~~Alle dig at hun var~~

KVINDEN:

I fire måneder udsatte du dig hver eneste nat for livsfare. Hvilken mand ville gøre det? Jeg kender ingen.

MANDEN:

Tak.

KVINDEN:

Fortæl mig hvordan der så ud i huset.

JAKOB: ~~hva? Var De bange?~~

Så ud?

KVINDEN: ~~Idée. De to mindste forstod ikke~~

Hvor mange rum var der?

JAKOB: ~~hvis var børnene?~~

To. Et køkken og et andet værelse. Der havde været flere.

KVINDEN:

Et køkken og et andet værelse.

JAKOB:

Køkkenet var det største rum.

KVINDEN:

Kunne du tale med kvinden?

JAKOB:

Lidt. Hun kunne lidt engelsk. Ikke meget.

KVINDEN:

Men nok til at hun kunne fortælle dig at hun var bange.

JAKOB:

Det kunne man mærke på hende.

KVINDEN:

At hun var bange?

JAKOB:

Ja.

KVINDEN:

Og børnene? Var De bange?

JAKOB:

Kun de ældste. De to mindste forstod ikke.

KVINDEN:

Hvor gamle var børnene?

JAKOB:

Den mindste var spæd. Den ældste ni, tror jeg. Ni år.

KVINDEN:

Sad I i mørke?

JAKOB:

I mørke?

KVINDEN:

I køkkenet?

JAKOB:

Ellers ville de se os med det samme. Nogle gange var månen der.

KVINDEN:

Hvad hed hun? Kvinden, hvad hed hun?

JAKOB:

Hannah.

KVINDEN:

Troede Hannah at du ene mand kunne forsvare hende, hvis de angreb?

JAKOB:

Jeg kommer fra den "store hær". Det sagde jeg. De andre er i nærheden. Hun forstod ikke hvad der foregik.

KVINDEN:

Var hun taknemmelig?

JAKOB:

Det ved jeg ikke.

KVINDEN:

Jeg ville være taknemmelig. Jeg ville være taknemmelig hvis jeg sad alene i et hus med fire børn omgivet af fjender og der kom en mand, der ville beskytte mig.

JAKOB:
Måske var hun taknemmelig.

KVINDEN:
Men hun viste det aldrig?

JAKOB:
Ikke direkte. Hun var glad for at jeg kom.

KVINDEN:
Hvordan viste hun det?

JAKOB:
Hun smilede.

KVINDEN:
Du er ikke gift?

JAKOB:
Nej.

KVINDEN:
Har aldrig været det?

JAKOB:
Nej.

KVINDEN:
Hvad talte I om? Dig og Hannah. Hvad talte I om?

JAKOB:
Hvad vi havde ord til.

KVINDEN:
Hvad havde I ord til?

JAKOB:
Krigen.

KVINDEN:
Hendes døde mand?

Tavshed.

KVINDEN:
Hendes frygt for at skulle på flugt? Hendes frygt for børnene? Hvad der ville ske med dem hvis du ikke passede på dem?

KVINDEN kærtegner forsigtigt JAKOB's ansigt.

KVINDEN:
Kærtegner Hannah dig?

JAKOB græder.

KVINDEN:
Græder du? Hvorfor græder du? Du ved hvad et kærtegn er. Hvorfor græder du så? Græder du over Hannah? Græder du over de fire mænd du skød?

MANDEN:
Dine kammerater hører dig skyde den første mand. De løber ind til dig. De prøver at holde dig tilbage.

KVINDEN:
Forgæves.

MANDEN:
Så skyder du de tre andre.

KVINDEN:
Du skriger noget.

MANDEN:

Hver gang du skyder. Træder frem som et helt menneske.

KVINDEN:

Hvad skriger du? dig.

MANDEN:

Hvad skriger du? dig.

KVINDEN:

HENDE! er første gang der er kærtegn i dit liv.

MANDEN:

HENDE! gang du kan kærtegne nogen.

KVINDEN:

HENDE! gang nogen kærtegner dig.

MANDEN:

HENDE!

KVINDEN:

Hannah? Hannah kærtegner dig ikke. Hannah er bange. Hannah er skræmt fra vid og sans. Om natten. Det er dig der taler med de ord hun forstår. Det er dig der truer hende. Det er dig der skræmmer hende fra vid og sans. Og hvad gør hun så? Hannah. Hun rejser sig op og du ser på hende og hun står ligesom mændene. Hun ser ned. Hun skammer sig. Så åbner hun døren og du træder ind til børnene. Du træder ind til de fire piger. Den mindste spæd. Den ældste ni.

JAKOB omfavner KVINDEN, klynger sig til hende.

KVINDEN:

Og du kærtegner dem.

MANDEN:

Blotter dig for dem. Træder frem som et helt menneske.

KVINDEN:

Og de kærtegner dig.

MANDEN:

Du tvinger dem.

KVINDEN:

Og det er første gang der er kærtegn i dit liv.

MANDEN:

Første gang du kan kærtegne nogen.

KVINDEN:

Første gang nogen kærtegner dig.

MANDEN:

Hende.

KVINDEN:

Hende.

MANDEN:

Hende.

KVINDEN:

Og hende.

MANDEN:

Kærtegn.

KVINDEN:

(stille) Endelig kærtegn.

JAKOB hulker.

MANDEN:

Tak.

KVINDEN forbliver i omfavnelsen med JAKOB.

MANDEN: Vinter

Tak. Der er blevet sagt tak.

KVINDEN og JAKOB bevæger sig ikke.

MØRKE. Dekorationerne er borte.

MANDEN sidder og læser. KVINDEN kommer ind. Hun holder en hånd op for ansigtet. Tjerner den længste væk. Gentager bevægelsen.

KVINDEN:

Miljøet bliver dårligere. Jeg ser mindre og mindre.
Bliver mere og mere utydeligt. Jeg ser utydeligt. Hold
bogen op.

MANDEN holder bogen op.

KVINDEN:

Jeg kan ikke se noget.

MANDEN:-

Ingen kan se noget på den afstand.

KVINDEN kysser tænderne på.

KVINDEN:

Jeg kan stadig ikke se noget. Hvor kommer det
synet. Hvad bliver der næste? Hvad bliver det næste?

Vinter

Samme dekoration som *Sommer*.

MANDEN sidder og læser. KVINDEN kommer ind. Hun holder en hånd op for ansigtet. Fjerner den længere væk. Gentager bevægelsen.

KVINDEN:

Mit syn bliver dårligere. Jeg ser mindre og mindre. Eller mere og mere utydeligt. Jeg ser utydeligt. Hold bogen op.

MANDEN holder bogen op.

KVINDEN:

Jeg kan ikke se noget.

MANDEN:

Ingen kan se noget på den afstand.

KVINDEN rykker tættere på.

KVINDEN:

Jeg kan stadig ikke se noget. Først hørelsen. Så synet. Hvad bliver det næste? Hvad bliver det næste?

MANDEN: (læser)

Lugtesansen. Mon ikke lugtesansen bliver det næste.

Den lille pige, de flygtige syn af faderens nøgenhed,

KVINDEN: mand i en park bag et træ. Og synet havde

Det gør mig bange. *Et øjeblikket kommet. Hun havde*

klædt sig af. Lægsnet, dynen, faldet isvends mod

KVINDEN sætter musik på, - *soft, soft musik. Et brop. Men det*

var ikke uransageligt. En prikkende fornemmelse af

KVINDEN: *ing. Et offeropr, skænket til Guden. En afsagt*

Hvad læser du? *til. Hun lå i mørket og hørte soldater*

udenfor. Der var som om det lille hus genlød af hans

MANDEN: *Så om Jo trængte ind i et krig og fik den til*

Godnathistorie. *et stille. Hun hørte lyden af*

soldaternes våben, da han lagde det på gulvet. Et

KVINDEN: *efter gik døren op og han trådte ind til*

For hvem? *det ville hun ikke se på ham. Han var blevet*

stående i døren. Langsomt vendte hun sit blik mod ham.

MANDEN: *der var døgen.*

Pigen.

KVINDEN: *der var døgen.*

KVINDEN: *der var døgen.*

Hun sover.

MANDEN: *der var døgen.*

MANDEN: *der var døgen.*

Til en anden aften.

KVINDEN *slapper i lænderne. Stilhed.*

KVINDEN: *der var døgen.*

Må jeg høre med?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

der var døgen. Hallo? Hallo?

MANDEN: (læser)

Hun havde frygtet dette øjeblik. Hun huskede sig selv som lille pige, de flygtige syn af faderens nøgenhed, eller en mand i en park bag et træ. Og synet havde skræmt hende. Nu var øjeblikket kommet. Hun havde klædt sig af. Lagenet, dynen, føltes isnende mod hendes nøgne hud. Hendes spæde uberørte krop. Men det var ikke ubehageligt. En prikkende fornemmelse af forventning. Et offerdyr, skænket til Guden. En afmagt at hengive sig til. Hun lå i mørket og hørte soldaten udenfor. Det var som om det lille hus genlød af hans skridt. Som om de trængte ind i al ting og fik dem til at runge. Så var alting stille. Hun hørte lyden af soldatens våben, da han lagde det på gulvet. Et øjeblik efter gik døren op og han trådte ind til hende. Først ville hun ikke se på ham. Han var blevet stående i døren. Langsomt vendte hun sit blik mod ham. Soldaten var nøgen.

KVINDEN:

Er den lang?

MANDEN:

Vil du stadig forlade os? Vil du?

KVINDEN klapper i hænderne. Stilhed.

KVINDEN:

(råber) Hallo? Hallo?

Stilhed.

KVINDEN:

(skriger) ...!!!

Stilhed.

MANDEN:

Nu vågner hun. Pigen. Pigen vågner. Der os sammen.

KVINDEN:

Kan du forestille dig det? Kan du? Kan du forestille dig at komme og alting er stille og du må klappe i hænderne eller råbe eller skrike. Ellers er der kun stille.

MANDEN går ud.

MANDEN: (off)

(som et skrig) VÅGN OP! VÅGN OP! KOM SÅ! VÅGN OP!
VÅGN! VÅGN!

MANDEN kommer ind.

MANDEN:

Hun vågnede ikke. Hun er ikke til at vække. Pigen. Ligegyldigt hvor højt man råber bliver hun liggende som en dukke nogen har lagt, for at lægge noget.

KVINDEN:

Der er ingen der lytter til os.

MANDEN:

Vil du høre slutningen på historien?

KVINDEN:

Der er ingen pige. Lyt til mig. Der er ingen pige. Der ligger ingen i mørket og vi må ikke være stille. Vi kan ikke vække nogen.

MANDEN:

Jeg kan ikke holde på dig. Intet binder os sammen. Intet er imellem os. Du kan gøre som du vil. Du kan gå og aldrig komme tilbage og ingen vil holde på dig. Jeg kan ikke gøre dig lykkelig. Du er fri. Du er min søster. Vi er søskende.

MANDEN sætter sig.

MANDEN:

Vil du høre slutningen på historien?

KVINDEN:

Jeg fortrød forleden.

MANDEN:

Forleden?

KVINDEN:

At jeg ikke gik med. Jeg skulle have gået med. Måske ville alting se anderledes ud hvis jeg var gået med.

MANDEN tager bogen op og læser. KVINDEN tænder lyset i lysestagen. Hun tager lysestagen op. Hun går rundt og lyser på tingene.

KVINDEN:

Det værste ved at ikke kunne se er brillerne. Brillen er udelukket. Brillen giver mærker på næsen. Røde mærker. Røde mærker på næsen er det værste.

MANDEN:

Hvor vil du gå hen?

KVINDEN:

Gå hen?

MANDEN:

Når du forlader os? Hvor vil du gå hen?

KVINDEN:

Hvor vil du gå hen?

MANDEN:

Hvor vil du gå hen?

KVINDEN:

Hen?

MANDEN:

Hvor vil du gå hen? Vil du gå et sted hen? Kender du et sted du kan gå hen? Eller vil du bare blive ved at gå og gå og gå indtil verden holder op?

KVINDEN knuser MANDEN's hovede med lysestagen.

Stilhed.

Langt borte høres en pige græde.

KVINDEN holder sig for ørerne.

MØRKE.

=====

